

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 22. maja 1885.

List 21.

Premišljevanje in molitve za vse stanovce.

(Dalje).

Prihod sv. Duha.

Stvarjenje sveta s šestim dnevom ni bilo dokončano, ampak se še vedno nadaljuje v ohranjanju in pomnoževanju stvarjenih reči. Odrešenje grešnega sveta z vstajenjem in nebohodom Kristusovim ni bilo dokončano, ampak se še vedno nadaljuje v spreobračanju celih narodov in poboljšanju posameznih ljudi. — In kdo je tisti, ki stvarjenje Boga Očeta neprenehoma nadaljuje? Kdo je tisti, ki odrešenje Boga Sina neprenehoma izpeljuje? Ta je Bog sveti Duh, tretja Božja oseba, ki je plaval nad vodami, ko je Bog svet vsvarjal, ki je povsod spremljal in navdihoval Boga Sina pri odrešenju, ki se je v podobi goloba prikazal pri njegovem kerstu in ki je binkoštni praznik v podobi gorečih jezikov prišel nad aposteljne. — Ravno zato se sv. Duh imenuje tudi Stvarnik, ker ga vedno Bog Oče pošilja, da novim stvarjem življenje daje in jih pomnožuje. (Psl. 103, 30.) Stvarnik pa tudi v tem pomenu, ker ga je Bog Sin poslal in še vedno pošilja, da vedno novih vernikov vsvarja kat. Cerkvi in da v srcih vernih kristjanov vzbuja svete misli in pobožne želje. — To tedaj sta storila Bog Oče in Bog Sin vsvarjaje in odreševaje svet, in sv. Duh vedno in neprenehoma nadaljuje, da po Njem spoznamo Njuno ljubezen. Zato se tudi sv. Duh na več krajih sv. pisma naravnost ljubezen imenuje in je res tudi posebljena ljubezen, s katero se Oče in Sin ljubita in s katero se vedno tudi svetu razodevata. Nadaljevanje stvarjenja, ohranjenja in odrešenja pa se godi po sv. Duhu tudi zato, da tretjo Božjo osebo potem spoznamo in da jo tako enako z Očetom in Sinom častimo in molimo!

Djanje sv. Duha tako v naturi. kakor v kat. cerkvi in v srcih posameznih ljudi se očitno razodeva in in se tajiti ne more. Kaj in kakšne reči dela sv. Duh, vidimo nad aposteljni, ktere je binkoštni praznik napolnil, in spoznamo nad sabo in drugimi, ki se mu voditi dajo. Poglejmo toraj oboje:

1. Kakšni so bili aposteljni pred prihodom sv. Duha, vemo: in kakšni so po prihodu sv. Duha postali, vidimo, veli sv. Gregorij papež. In res, kakšna čudna prememba, ki se po natornem nikakor razločiti ne dá! — Popred so bili aposteljni počasni in terdi k verovanju, in prav

velikokrat niso razumeli Jezusovega nauka in njegovih besed, kakor nam priča sv. evangelij na več krajih; — potem pa jim je bilo enkrat vse jasno, da niso le sami keršansko vero spoznali, ampak da so jo tudi povsod prepričavno oznanovali. Popred so bili boječi in se niso upali svete vere očitno spoznavati; potem pa se niso nobene zapreke ustrašili, nobene kazni zbal in tudi v ječo in v smert so brez strahu šli za pravo vero. Popred so bili merzli k dobremu in velikokrat jih je moral Jezus svariti in opominjevati; potem pa se nobenega dela in truda niso ustrašili, in popred zaničevani ribiči so zmagovalcem enaki Božjo besedo nesli pred kralje in cesarje in do pokrajn zemlje! — Zares, po aposteljnih je sv. Duh prenovil in prerodil obličje zemlje. Ker so bili polni sv. Duha, vžgani od tega nebeškega ognja, ga tudi skrivati niso mogli. Ljudje so se temu čudili in silno gorečnost pijanosti pripisovali; sv. Peter pa jim je naravnost povedal, da je to delo sv. Duha. (Dj. ap. 2, 15.)

2. Enako, kakor pri aposteljnih, je sv. Duh tudi pri drugih kristjanih delal in še zdaj dela tam, kjer se mu zapreke ne stavijo. Sv. Duh še zdaj spreminja, prenavlja in prestvarja obličje zemlje in serca človeška. On nam razsvitljuje um, da spoznamo svoj poklic in prave pomočke; On nam meči in nagiba voljo, da dobro izvolimo in storimo, če bi bilo še tako težavno, da se hudemu ustavljamo, če bi bilo še tako prijetno; sv. Duh nas uči prave modrosti, in vžiga v nas ogenj Božje ljubezni; sv. Duh naganja k pokori in poboljšanju; On serce meči k kesanju; On nas tolaži v križih in terpljenji; On nam deli svoje darove! Njegovo delovanje se tudi zdaj zakrivati ne dá. Kjerkoli je namreč ogenj, tam je tudi gorkota in svitloba; in kjerkoli je sv. Duh, tam se tudi kaže njegov sad, ki je po besedah sv. Pavla ljubezen, veselje, mir, poterpežljivost, miloserčnost, dobrotljivost, prizanašljivost, krotkost, zvestoba, zmernost, zderžnost in čistost. (Gal. 5, 22—23.) Sv. Duh pa tudi vlada in napolnuje narurne reči; On daje rast živalim in zeliščem; On nam blagoslavlja pridelke in hrano, da nam tekne. Zato lepo govori naše ljudstvo, da kjer sv. Duha ni, tudi blagoslova in teka ni; kjer pa sv. Duh stanuje, tam tudi malo in pičlo tekne in zadostuje!

Molitev.

O sveti Duh! verujem, da si Ti tretja Božja oseba, da si pravi Bog! Zato Te tudi z Očetom in Sinom molim

častim in povelečujem! Verujem, da se od Očeta in Sina izhajaš, da si delivec vsih gnad in tudi časnega blagoslova, in da toraj brez Tebe in Tvoje pomoči ne na zemlji srečno in zadovoljno živeti, pa tudi brez Tvoje gnade v nebesa priti ne morem. O sveti Duh, ki si binkoštni praznik prišel nad apostelje in si jih s svojimi gnadami in darovi napolnil, pridi še k meni v moje serce, vžgi v meni ogenj Božje ljubezni, da bom časno zaničeval, po nebeškem pa hrepenel, da bom sad Tvoje ljubezni nad sabo skazoval, in da se bom v Tvoji ljubezni že tukaj, po smerti pa tam veselil, kjer Ti z Očetom in Sinom kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pastirski list

nadškofov in škofov zedinjenih držav zbranih v tretjem skupnem zboru v Baltimori do duhovnov in svetnjakov njih škofij.

(Dalje)

Katoliška društva.

Ni zadosti, da se katoličani ogibajo le slabih ali nevarnih društev, temveč vdeleževati se jim je pri dobrih in koristnih društvih. Ako je bil kedaj čas, ko ni bilo dosti, da kdo le greha ni delal, pa gotovo doba, v kateri mi živimo, ni taka. Doba naša je pred vsem doba čverstega dejanja, in česar danes potrebujemo, je gotovo delavna krepost in pugumna pobožnost. Glas Kristusovega namestnika je velikrat povdarjal, odobral in oserčeval vsakoverstne katoliške družbe, ki nimajo biti ne le v brambo zoper zapeljevanje nevarnih družb, marveč tudi krepak primoček, da se doseže mnogo dobrega, česar naš čas tako živo potrebuje. Truditi se je ne le dušnim pastirjem, da zidajo „duhovno hišo“, „šotor Božji“ med ljudmi, temveč tudi vsaka roka izmed Gospodovega ljudstva naj se vdeležuje pri tem delu.

V prvi versti upamo, da je v vsaki občini po deli kaka bratovščina ali družba, ki goji pobožnost med ljudstvom. Odobrujemo tedaj prav iz serca vse poterditve, katere so dobivale naše številne stare, častitljive in priljubljene bratovščine, n. pr. ona presvetega Serca Jezusovega, presvetega Rešnjega Telesa, in preblazene Mariji Devici.

Potem pridejo razne družbe za dela keršanske gorečnosti in ljubezni, družba za razširjanje sv. vere in sv. Detinstva, ki je nobena ne prekosi na zasluženji; družba za podporo katoliške vzgoje, družbe keršanskega nauka za nedeljske šole; družbe za zboljšanje stanja ubogim, med kterimi je prva družba sv. Vincencija Pavljanskega; družbe za poplačevanje cerkvenih dolgov; družbe za preskerbljevanje mašnih plaščev in potrebnih stvari ubogim cerkvam; krajne družbe za svetišča in drugi načini, da se družijo ljudstvo v občini za koristne in svete namene. Naj bode vsakemu katoličanu v tolažbo in v opravičen ponos, da se dejansko vdeleži pri teh dobrih delih; ako je kdo zadržan, da ne more nekaj časa in dela v to obračati, naj bode radodaren, in naj po svoji moči dobro stvar z denarji podpira.

Potem so pa družbe, da se zatira nenravnost (pregrehe). Med temi so na odličnem mestu naše katoliške družbe treznosti. Te bi mogli pred vsem podpirati in pospeševati tisti, ki obžalujejo pohujšanje in duhovno spridenje, ktero napravi nezmernost. Pomota je, ako kdo misli, da naj v tako družbo pristopajo le spreobrnjene žrtve nezmernosti. Take družbe naj se nabirajo, in mi upamo, da je povsod takih družb tudi iz gorečih katoličanov, ki niso bili nikdar zapopadeni v ti grehi, a žalujejo nad obilnim zlegom, in si resno prizadevajo odpraviti to pregreho.

Zdi se nam vredno, posebno povdarjati društva, ki pospešujejo zdravo družbinsko zedinovanje med katoliki, in posebno tiste, ki imajo namen, varovati naše mlade katoliške može slabih vplivov, ter jih preskerbé s sredstvi, da se nedolžno vedrijo in duhovno izomikujejo. Očitno je, da so naši mladi ljudje izpostavljeni največim nevarnostim in tedaj potrebujejo največje pomoči. Tedaj želimo v duhu našega Očeta Leona XIII, da bi se število temeljito katoliških in dobro osnovanih zadrug sebi na korist zdatno pomnožilo, posebno v naših večih mestih; opominjamo dušne pastirje, da naj si štejejo v največjo dolžnost vstanovljati in skerbno voditi take družbe, kličemo pa naše mlade može, da naj najboljši leta svojega šivljenja dobro rabijo s tem, da se skupaj zbirajo pod vodstvom svojih dušnih pastirjev v vzajemno povzdigo in oserčevanje na potu vere in čednosti.

Da spoznamo mnogo dobrega, kar je že storilo društvo „Catholic Young Men's National Union“ v pospéh in rast deržave in v spodbado svojih udov za večo darežljivost v prihodnje, blagoslovljamo prav priserčno nje prizadevanje in namene in priporočamo „Unijo“ vsem našim mladim katoliškim možem.

Enako čenimo za prav važen živelj pri našim delavnem katoličanstvu razne verste katoliških podpornih društev in njim podobna združevanja katoliških delavcev. Povsod bi jim imel biti, in mislimo, da je tudi njih namen: pospeševati vaje k pridnosti, delavnosti in marljivosti, varovati njih članove zoper nevarno zapeljevanje po tajnih ali sumljivih družbah, in zaterjevati zvesto spolnovanje verskih dolžnost, na ktere je v tako obilni meri zastavljen njih časni in večni blagor.

Z očetovsko ljubeznijo blagoslovimo vse v raznih družbah delajoče katoličane, ki se skupno trudijo za koristne in svete namene. Želimo, da bi se pomnožilo njih število in popolnila njih osnova. Prosimo jih dalje, naj se spomnijo, da njih korist in njih napredek je zastavljen v mnogih rečéh na njih zvestobo do sv. Cerkve in da se skerbno varujejo tistih okolišin, katere jih odvrtačajo od Cerkve. Čim bolj se dušni pastirji in ljudstvo družijo v dobrih delih, tem bogatejše bodo blagoslovljene one družbe v dosego njihovega namena, tem popolnejši bodo združeni vsi kristjanje v bratovski ljubezni, tem bolje se bode kraljestvo Kristusovo širilo po svetu in toliko terdnejše bode stalo. (Konec prih.)

Naznanila iz bulgarskega misijona.

(Dalje.)

Ko je tedaj poročevalec popisal, kako se pri odpadnikih od katoliške Cerkve duhovske službe nevredno oddajajo in prodajajo, on nadalje popisuje, kako taki cerkveni služabniki nevredno in nespodobno opravljajo Božjo službo itd. Pripoveduje namreč:

Na vprašanje, kaj da razkolni duhovni nekaterih vasi na to delajo, da bi se s katoliško Cerkvijo združili, bi vam odgovoril: Jih je sicer nekoliko, ki se nekaj časa že vsled postrežb, ki jih jim storimo, prizadevajo z besedami in z izgledom kaj delati za zveličanje svoje čede; pa njih duhovno pastirstvo je vse skupaj vzeto skoraj nič. Razkolni duhoven je tedaj taki, kakoršnega je razkolništvo naredilo, najbolj žalostno darilo, katero le so zamogli Gerki bolgarskemu ljudstvu dati. Na zahodu ima duhoven, če prav se nevéra dalje razširja, vender veliko spoštovanje; on ima vsled svoje velike omike prvo mesto v družinskem življenju; na vzhodu je narobe. Svečenik, katerega skoro vedno druhalo izvolijo, s svojim posvečenjem ne pridobi nič časti pri ljudstvu. In po pravici je, da je tako: kajti po šegi Gerkov ne gledajo njih razkolni škofje pri izbiranju to-

liko na vednost in dobri značaj, kolikor na denarno svoto, katero mora za posvečenje plačati. Če se gotov denarni znesek izplača, človek zamore pervega z ulice poklicati in reči: Bodi svečenik! Čevljar zapusti šilo in kovač naklo, da štolo sprejme. Pa kaj pravim? Ne; on ne zapusti ničesar. Dodá namreč le k nemu rokodelstvu še drugo; kajti opravilo duhovnika je za njega le obertnija, kakor je namreč službo, da je duhovnik postal, za denar kupil, tako tudi jo opravlja, da bi si kaj pridobil.

Predno gujusobe razkolništva dalje naznanjamo, je potrebna opomba zastran posvečenja in mašništva njih duhovstva. Ako škof odpade od katoliške Cerkve, ostane škof in zamore posvečevati duhovne kakor tudi mašnike za škofo ordinirati; mašniki zamorejo maševati, posvečevati kruh in vino in sploh zakramente deliti: toda vse njih tako djanje je božjeropno. Take oblasti imajo zaradi nepreterganega nasledstva od aposteljnov. Ako pa je tako nasledstvo bilo kje pretergano, to je, če je posvetil škofa drugi ne v resnici ali ne prav posvečeni škof, potem je versta apostolskega nasledstva pretergana in taki škof ali taki mašnik je brez vse veljave in pravic, on ni škof in ne mašnik. To bodi pojasnenje za naslednje naznila, kjer je govorjenje o skrunjenji svetosti.

Predstavlajte si v duhu, kako se tak duhoven pred oltarjem obnaša. Večkrat sem pri tem opravilu navzoč; pa takošno je, da se morajo angelji jokati. Čez šest dni, med katerimi je le za časno skerbel in nikoli čez cerkveni prag stopil ni, stopi v nedeljo v cerkev, ne da bi le najmanjšo čast skazal Njemu, ki je v tabernakeljnu; ne zamore pač zapopasti njegove ljubezni v tej skrivnosti. Gre v cerkev kakor delavec v delavnico; nedelja namreč ga spominja, da ima oskerbeti še drugo opravilo; opravlja tako kakor vsa druga opravila, morebiti še nekoliko slabeje. Sveta oblačila leže raztresena po vsih kotih svetišča, katero je, mimogrede rečeno, pač velikokrat najbolj nečedni kraj cele cerkve; obleka je tako rekoč utepeno umazana.

Res, le prenatanko nam kaže zasramovalni plašč na ramenih Ecce-Homo! In svečenik se s tem napravlja, pa v taki naglici, da ne redkokrat še nove luknje pridene prejšnim. Tako oblečen se bliža nesrečni svečenik k oltarju. Že iz tega, ko se tako napravlja, se lahko razvidi in sklepa, kar sledi. Naj bi vsaj reči zamogel, ta milovanja vredni mož ni noben duhovnik; vse to, kar pri oltarju dela, je le oponašanje svete maše. Pa oh! to, kar on dela, ni oponašanje maše, on je mašnik, je v resnici namestnik Jezusa Kristusa; ima oblast, posvečevati, v resnici on daruje. Da, pa kako se daritev opravlja?

Ako so še drugi svečeniki navzoči, kateri z njim vred mašujejo, govori z njimi in se smeja sredi med sv. daritvijo: če je pa sam, blebeče z zakristanom ali pa z najbližjim med tem časom, ko se na koru poje. V svoji umazani obleki in z omadežanimi rokami se loči od drugih ljudi le še bolj z nespodobnim obnašanjem. Sam sem videl z lastnimi očmi, kako se je nekdo posluževal robca za roke namesto rute in nato je z istimi rokami prijemal Telo Jezusa Kristusa pod podobo kruha. In v trenutku obhajila — mislite kaj li, da je ta ubogi mož kaj zbira v mislih, da bi manj nevredno prejel Telo in Kri Kristusovo? Prav nič ne! Smeja se in norčuje ko prej in obrača glavo na vse strani. Za purifikatorij mu služi kakoršna si bodi cunjá. Prosil sem svečenike, kamor sem prišel, naj rabijo moje purifikatorije, pa kakšni bodo v kratkem! — Taki je mašnik, kakoršnega storí razkolništvo (odpad) Focijev in tistih, ki ta odpad nadaljujejo: mašnik brez vere, brez učenosti, brez pobožnosti, skrunivec svetišča, podkupljiv in bogoskrunsk delivec najsvetejših skrivnost. —

Iz tega žalostnega stanú jutrovih odpadnikov naj se učijo tisti katoličani, ki morebiti zaradi jezika imajo sočutje za razkolništvo in smejo sami sebi klicati: Ecce, quem colebatis! Taki je sad, ki ga rodi odpad od papeža in sv. Cerkve.

Ali si smé katoličan naročiti liberalni časopis?

(Dalje.)

Cerkvi sovražni listi znajo s strašansko zvijačo bralce goljufovati in kaniti. Bukve in časopisi, o katerih govorimo, niso samo polni zmót in slabih nauk, temveč tudi vredujejo in pišejo jih velikokrat možje, kateri so sicer nadarjeni, zraven tega pa na umu omračeni in v sercu spačeni, ter vajeni resnico zakrivati in sramotiti, zgodovino lažljivo učiti, prigodbe tako zasukati, da osmešijo verske naredbe, nauke in življenje. Ti pisatelji znajo se tudi učene kazati; reke natezajo iz raznih spisov, ki jih bralci videli ali celo čuli niso. Le-ti si iz dobrovoljnosti ali iz strahú, da ne bi krivično sodili, ne upajo dvomiti, da so navedeni reki prenarejeni, popačeni, ali da so posamezne točke čisto izmišljene; bralcem se preveč zdi, da bi si pisatelji upali imenovati knjigo in stran, na kateri se nahajajo omenjeni reki.* Ti junaki svojo reč neustrašljivo terdijo, zvito in prekanjeno nasprotno resnico osmešujejo, kakor jim ravno boljše služi. Naj se jim dokaže in dopriča, kolikrat koli, vendar se nikdar ne utrudijo v svojih zvijačah. Kedar je njihova brezznačajnost razžalila splošno mnenje, hlinijo se na to in se delajo, kakor da bi bili tudi oni žaljeni. Pišejo in govoré pa o vseh rečéh, kakor da bi bili v vsem izurjeni. Oni terdijo, da smejo o vsem soditi, samo o tem ne, da se ne smé resnica kaziti in napačno tolmačiti.

Kakor neodvisni ljudje stikajo po vseh krogih vednosti, pišejo o metafiziki in zgodovini, o psihologiji in botaniki, o kozmologiji in arheologiji, o cerkvenem pravu in geologiji, o razodenji in teologiji, če tudi o mnogih rečéh prav malo vedó, ali pa nič ne. Naštevajo cerkvene očete, kanoniste, bogoslovce, da, celó govoré o svetih spisih in prikaznih svetnikov. Presojajo cerkveno hierarhijo, govoré o oblasti škofov in o pravici papežev, prisojajo si njih meje določevati in poljubno jih za samovoljne ceniti. Presojajo poljubno dekrete in bule cerkvenih zborov in papežev. Pravijo, kaj je ta ali ta papež mislil, kakor da bi bili to iz njegovih lastnih ust slišali. Pri-povedujejo o raznih mislih posameznih škofov v tem in tem cerkvenem zboru, v tej ali tej seji je bilo prepovedano svojo misel izražati.**

Enkrat pravijo ti ljudje ali judeži, da je Cerkev tiranska, drugikrat zopet, da je zlobna. Sadaj jo cenijo kot prijateljico vladarjev in zavetnico plemstva, drugič jo pa obrekujejo kot begavko ljudstva in celo budeljico strašnih vojská. Ti pravi glumači in goljufi v en koš mečejo sv. pismo in koran, Mozesa in Zoroastra, papeže in poganske duhovne kot enake, vse sodijo po enem kopitu. Vse jim je dobro, samo da bi katoliško resnico udušili, Cerkev zasramovali in njene dobre namére zatrli. Znajo tudi dobro svojo nalogo spremeniti; sedaj

* Volkszeitung pravi, da A. Ernst Renan pravi v svojih „Exercizii spiritalni al clero“, da je španjska inkvizicija imela na milijone žrtev. Take pravljice in laži potem v sto in sto časnikih ponatisnejo in bralcem podajajo kot resnice.

** Kdo se ne spominja obrekovanja „Sylaba“, katero so o svojem času prinašali francoski in laški časniki? I' o tolmačenji tega izvrstnega spisa keršanske, politične in socialne modrosti soditi, ne vemo, ali bi bil neumnosti ali zlobnosti teh pisarjev zvonec pripisovati.

so prederzni, drugič ponižni, odkriti in hinavski, brezbožni, mirni in divji, verni in nevéni, — kakor ravno čas nanese, in kakoršen cilj imajo; oni hvalijo kacega škofa, ob enem pa družega v blato teptajo; sedaj hvalijo kak red, da bi družega lože obrekovali; uklanjajo se kakemu vladarju, da bi ga zoper sv. Cerkev nakačili; povečujejo protestanstvo, da bi katoličanstvu tem lože rano vsekali.

V taki podobi švicarski list „Apostolat der Presse“ popisuje liberalno brezbožno časništvo in sploh razuzdane spise, bukve itd., ter z vso resnobo svarí katoličane pred takim branjem.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Misijonar Marijin.) Šenkavška cerkev se dan na dan bolj napolnuje; pa so tudi tvarine P. Klinkowströmve vseskozi tako podučljive in zanimive, da je težko reči, ktera presega drugo. Žalost zaradi zgube je bila tvarina poslednjo nedeljo, in podlaga k temu: Marijina žalost zaradi zgube 12letnega mladenča Jezusa.

Žalost ima te pridevke, da je grenka, terпка, bridka, bodeča, stiskajoča žalost. V življenji se vedno menja zguba in najdenje, toraj žalost in veselje, odkar je bila v raju zgubljena milost božja. Kolikor občutljivše je serce, toliko globokejši in bolj boleča žalost; občutljivo in blago serce globokeje čuti zgubo; poveršno, lahkomisljeno serce pa malo ali nič ne čuti. Zacelila se je bila pri Mariji dolgoletna žalost zaradi preganjanja nebeškega Deteta in zaradi béga v Egipt; toda kar se žalosti od dolgih lét pozabi, se v nekterih trenutkih obnovi s kako bridko zgubo. Tako je bilo z zgubo 12letnega mladenča Jezusa o jeruzalemskih velikonočnih praznikih. Jožef je rekel: pri Mariji je, Marija: pri Jožefu je, in zopet: pri sorodnikih je — bilo pa ga ni pri nobenih. Kdor pomisli, kolika skerb je pri previdnih starših, če otroka le četert ure delj zvečer ni domú, kakor prihaja navadno, si pač more misliti, kolika prebritka skerb je Marijo terla, ker nebeškega mladenča nikjer ni bilo! Velikost njenih serčnih bolečin se je razodevala v besedah: „Sin, zakaj si nama to storil?“ Pa dosti o tem? Govornik je potem začel pojasnovati razne zgube na svetu. Kaj utegne človek vse zgubiti, — zgubiti za vselej, ali pa tudi tako, da zopet najde? Zgubiti utegne posestvo, premoženje, denar, poštenje, čast in dobro ime, zgubiti pamet, samega sebe, zgubiti Boga in milost Božjo itd.

Pojasnili je govornik bolj obširno en sam izgled zgube, izgled vseobčno znani, — pojasnoval pa ga tako zanimivo in izvirno, da je bilo slehernemu poslušavcu ginljivo in presunljivo, kakor smo tudi od družih slišali.

Izgled je: „zgubljeni sin“, ki je s prederznostjo zahteval dedšino od očeta in šel po svetu. Tako je sin zgubil starše in starši sina, in nasledovala je zguba za zgubo. Zgubil, zapravil je denar in premoženje, in to v družini, ki se ne spodobi jo imenovati. Zgubil je vsled tega prijatelje, kakor je že rimski pesnik pel:

„Donec eris felix, multos numerabis amicos;
Tempora si fuerint nubila, solus eris.“ *

Kranjec bi morebiti rekel:
Dokler ti v žepu zvenčé okrogle petice,
Pridno krog tebe šumé vse vinske mušice:
Kadar pa žepič bo suh, blizo ne bode več muh!
Zgubil je bil, se vé da, pamet; sicer bi tega ne bil storil; zgubil je veselo zavednost in mir, zgubil sa-

mega sebe, zgubil očetov dom, zgubil vse, — le nekaj mu je še ostalo: svoboda. Poslednjič pa je zapravil še prostost, svobodo, ker vdinal se v največi revšini za pastirja živali, šetinjakov, ki se ne imenujejo po pravem imenu v olikani družbi. Revšina (ali kakor pravijo učeni „m'adi“ po orientalsko), beda je bila tolika, da je na vse zadnje celo šetinjakom zavidal njihovo otrobo kermo.

Zdaj še le v največi bridkosti in pomanjkanji — je našel zopet samega sebe in začel premišljevat, kako dobro in lepo mu je bilo v hiši njegovega očeta, kako dobro je tam tudi najmanjšemu služabniku in poslu. Sklenil je verniti se k očetu — k sreči mu je bila še pot odperta! — Šel je, našel zopet starše in starši sina.

Nadaljno obračanje na življenje in sedanji čas je bilo prav pomenljivo, kako mnogi zgubé Boga v plitvi učenosti sami; mnogi sploh, ki pozabijo na pričujočnost Božjo. Staršem se dandanes ne zgubé otroci, kakor mladenč Jezus Mariji in Jožefu, v tempeljnu, ampak v Babilonu, v zapeljivih družinah. itd. Posebej nekteri pa so zapeljani po lažjivih spisih, ter zgubijo Kristusa kakor Sinú Božjega, namreč vero vanj. In v tem poslednjem oziru je ob kratkem omenil, kako je 4000 lét pričalo in vse judovstvo priča za Kristusa, ktereга je vesoljni svet pričakoval in ga pričakujejo judje še zdaj, ker ga v svoji terdovratnosti spoznali niso. Pričajo tudi pogani kakor Tacit, ki piše, da je Jezus Kristus pod Poncijem Pilatom bil k smerti obsojen . . .

Med drugimi, kako mnogi v nesrečah zopet Boga najdejo, je omenil tudi pervega Napoleona, kako se je bil na Št. Helenskem otoku zopet obrnil k sv. veri in k dobrotljivemu Bogu.

Iz Ljubljane. (Nekaj v pridⁿⁱgerško-katoliške cerkve v Zagrebu.) Katoličani slovenskega katoliškega obreda v Zagrebu tudi hočejo kaj storiti na čast ss. apostelnov Cirila in Metoda. Ti naši katoliški bratje slovenskega jutrovega obreda dozda niso imeli spodobne cerkve, ktera bi se v kterem koli oziru mogla meriti z drugimi zagrebškimi cerkvami, zato so na spodbudovanje svojega škofa sklenili, da hočejo svojo dosedanjo kapelo zraven semeniša tako razširiti, očelje olepšati, notranje ozaljšati, zvonik zidati, da bodo že enkrat tudi oni imeli spodobno in častljivo hišo Božjo. Delo se je že pričelo. Posvečena bode ss. Cirilu in Metodu in bode njihovim razkolnim bratom služila kakor znamenje (simbol) edinstvi s sveto materjo Cerkvijo. Teh zedinjencev na Hervaškem je dosti majhno število in so ubožni ter bi kljubu darežljivosti svojih svečenikov in vernikov to delo težke zveršili; obračajo se toraj do svojih družih katoliških bratov, ako bi kteri imel voljo in zmožnost kaj pripomagati. Darove sprejema škofovski duhovski stol v Križevcih na Hervaškem. Slavni odbor za to bogoljubno napravo nam je poslal zadevni klic, ki se tako-le glasi:

Slavnomu uredničtvu Zgodnje Danice

v

Ljubljani.

Katolici grčkoga obreda u Zagrebu bili so do sada jedini od svih vjeroizpoviesti bez crkve, koja bi se bila mogla takmiti sa drugimi zagrebačkim crkvami arhitektoničnom ljepotom, ili bar uglednom vanjšinom. Stoga smo odlučili, poticajem presvietlaga našega diecezanskoga biskupa, ove godine posvema popraviti dosedanju kapelu našega obreda tik sjeminišta u gospodskoj ulici. Radnja je već u veliko započela. Kapela je po osnovi za trećinu produžena, vanjštinu krasiti će ugledna fasada i podići će se zvonik prema gradjevini razmieram i pristojan. I nutrinju nakanili smo urediti po obredu i slogu naše crkve. Crkva posvetiti će se sv. Cirilu i Metodu i biti

* Po novjšem kopitu tudi tako-le:
Tempore felici multi numerantur amici;
Si fortuna perit, nullus amicus erit.

če svojom gradjevinom, svojim uresom i svojom namienom simbolom jedinstva našem vjerom razdvojenomu narodu. Nu jer je i naša občina u Zagrebu i broj naših viernika u zemlji dosta malen, a ktomu je većina svijeta našega obreda oskudna, to nema nade, da bismo, uzprkos divnomu požrtvovanju našega svećenstva i puka, sami svojom snagom izveli svoj naum prema časti i božjoj i narodnoj. Stoda sjetismo se na mnoge prijatelje naše stvari u hrvatskom narodu, u hoje i Vaše Gospodstvo brojimo.

Nadamo se, da ćete Vi p. n. Gospodine i sami kojim darom naše nastojanje podpomoći i da ćete htjeti u krugu svojih znanaca i prijatelja sabirati darove, koje ćemo, ma kako maleni bili, zahvalno i radostno primati. U tu svrhu uslobodismo se Vam p. n. Gospodine poslati ovo pismo i ovaj prinosbeni arak. Darove, koje ćete svojim trudom, na čemu Vam unapred hvala, sakupiti, molimo, da pošljete biskupijskomu duhovnomu stolu u Križevce.

Vaša ljubav prema Bogu i Hrvatom jamči nam, da ćete saslušati ovu našu pokornu molbu.

U Zagrebu dne 16. svibnja 1885.

Odbor za sabiranje darova za grčko-katoličku crkvu u Zagrebu.

Tadija Smičiklas,
kr. sveučilištni profesor.

Gjuro Badovinac,
kanonik stolne crkve križevačke.

Vladislav Laboš,
ravnatelj grčko-katoličkoga sjeminišta.

Umetnik in njegov molek. V Weidenwagu, majhni vasici v gorenjem Palatinatu, bil je leta 1714 rojen zelo nadarjen deček, Krištof Gluck po imenu. Svoje lepe dni mladosti preživel je v nedolžnosti, in delal je svojim staršem le veselje. Radi so ga imeli tudi v bližnjem samostanu, kjer je z veliko pobožnostjo stregel pri sv. maši, posebno potrebovali so ga pa pri petji v cerkvi. Njegov čist glas je donel ko zlati zvončki, bodisi da je pel z redovniki, ali pa sam. Velikokrat je toraj moral peti sam litanije, redovniki in drugi pobožni molivci so mu pa odpevali. Kmalo se je po vsi okolici govorilo o njegovem prečistem, krasnem glasu.

GINLJIVO je bilo viditi dečka, ko je pel lavretanske litanije. Tudi on sam je bil ginjen, celo do solz. Po cerkvi je bilo vse tiho in velika množica je bila do solz pretresena od preserčnega petja tega bogoljubnega dečka.

Nekega dne je bil v samostanski cerkvi ptuj redovnik, kateri je z začudenjem poslušal dečka. Po službi Božji počakal je dečka pri vratih. Ko je deček veselega serca prišel iz cerkve, objame ga redovnik in mu podá molek, rekoč: „Poglej, dragi otrok, to je vse, kar ti zamorem dati, obljubi mi pa vender, da boš vsaki dan molil rožni venec in zagotavljam ti, da bodeš enkrat znamenit umetnik v petji.

Krištofiček mu je precej obljubil, da bode molil, kar je redovnika zelo veselilo. In čudno; ko je deček odrastel, je Bog hotel, da akoravno revnih staršev, se je vender izobrazil v godbi. Dalj časa je bil v Pragi pri nekem izverstnem glasbarji. Ta je takoj spoznal veliko nadarjenost svojega učenca in ga je z veseljem izobraževal tako, da je Krištof mojstra skoraj dosegel. Zgodí se da je potoval eden cerkvenih móž v Rim nabirat si svetih napevov, in za tajnika vzel je seboj mladega Krištofa.

Zelo ga je to osupnilo, da je prišel v sveto mesto, in na ta način k zibelki prekrasnih umetnosti; vsaki dan je lahko študiral umotvore slavnih muzikov, kar je tudi s tako gorečnostjo delal, da je kmalo najlepši kompozicije izdelal intako začel sloveti:

Vender njemu ni bila všeč šega tistega časa v Italiji, toraj se je vernil na Nemško, kjer se je boril zoper tedanje počenjanje italijanske operne godbe.

Kmalo je Gluck, kateri je bil od leta 1734 kapelnik dvornega gledišča, dosegel svoje slave verhunec; občudovali so ga povsod in njegove kompozicije so vsem dopadle.

Vender umetnik pri vsi tej svetni slavi ni zgubil svojega keršanskega vedenja. Rad je hodil v cerkev, tudi k svetemu Obhajilu, in vsaki dan je molil rožni venec, kakor je bil obljubil pri vratih domače samostanske cerkve onemu redovniku, ki mu je bil dal molek.

Čudno je, da zvezdogled, kateremu zvezdnato nebo vedno oznanja Božjo vsemogočnost, in glasbenik, kate-rega mični napevi vedno k pobožnosti napeljujejo, sta večidel pobožna, da Boga in molitev ljubita.

Žali da je dandanes tudi v tem marsikaj drugač: posebno hudo gre žé, kateri delajo napéve na spotikljive, zaljubljene ali zoperverske pesmi. Take spake se ohranijo med narodom vse prihodnje čase. Kolika odgovornost pred neskončno svetim in pravičnim Sodnikom! Koliko duš bode sodnji dan tožilo kovavce, kompoziterje, tiskarje, prodajavce in razširjavce tacihs nesuažnih pesem in napevov! Pijani novaki in ponočnjaki pričajo, da je že obilno take nesnage med ljudstvom in tako imenovani lepoznanški listi še vedno taki strup trosijo in pomagajo moriti narod.

Gluck je bil že v 63. letu svojega življenja, vender je bil še krepek. Prejel sv. zakramente; ulegel se potem zvečer zdrav v posteljo. Pa smert je prišla kakor tat, po noči; družega dne so našli umetnika mertvega v postelji. V sklenjenih rokah imel je molek; tedaj je umerl, ko je molil sv. rožni venec.

Iz Poreča. (*Pastirski nastopni list novega škofa — dalje*). Ostali smo tam, kjer milgsp. višji pastir spet govori o miru, ter pravi dalje:

Ta ljubeznjivi pozdrav, v katerem so obsežene vse moje želje, misli in vseskupno moje poslanstvo, obračam z obilnostjo svojega serca najprej posebno do vas, prečastni članovi prvostoljnih kapiteljuov Poreča in Polja, ki ste mi po cerkvenopravnih vredbah goreči prisedniki, modri in izverstni svétniki, moja podpornja in moč v moji odveč težavni službi. Tu me ravno tudi serce sili, da naj izrečem pozdrav mira glavi tega častnega zbora, verlo zaslužnemu proštu in vikariju kapiteljskemu, ki je že trikrat zapóred to odvelo cerkev z največo razbor-nostjo, z redko spretnostjo ne samo vedil varovati to škofijo, temuč tudi njeno dušno dobro pospeševati in zvikeševati.

Isti pozdrav mira želim tudi vam, častiti nadžupniki, župniki, podžupniki in učeniki resnice, kateri delate v vinogradu Gospodovem kakor pomočniki Božji (Mat. 18, 19), kakor njegovi poslanci (1. Kor. 3, 9), ki v sveti službi nadomestujete škofa po raznih krajih škofije.

Iz dna serca sprejmite pozdrav mirú tudi vi, redovniki, sinovi sv. Franciška in ve sestre Previdnosti, ki z isto vnemo in gorečnostjo, kakor nosite težko butaro, to je, odgojo mladine, tudi delate za duš zveličanje.

Sprejmite pa moj pozdrav mirú tudi vi o poglavarstva, vi ki predstavljate postavodajstvo, moč, red, opravstvo in pravico. Mir tedaj bodi z vami, katerikoli in kakošnokoli imate čast — zveršujoči svojo dolžnost pospešujete in varujete telesno in časno srečo duš, v tem ko za večno njihovo dobro isti čas skerbé poslanci Jezusovi.

Vse naj slednjič objamem, preljubi sinovi, vse vas pozdravim s pozdravom mira. Vsim oznanjam mir, mir neusuhljivi, ki ga vam podajam, častiti bratje in premili

sinovi, je mir Gospodov, je tisti mir, ki z nebeškim veseljem duh zadubnuje* (napolnuje) in ohrani mirno vést, je mir, ki sploh izhaja edino iz stanú milosti. To je oni mir, ki ga um človeški dostojno spreumeti in precentiti ne more. Čisto po pravici je toraj rekel sv. Pavel, da mir vesti ima v sebi toliko slast, ki nezmérno presega vse, kar je najslajšega in najljubeznjivšega na svetu. Presega vsaki um. (Filip. 4, 7.) Modrijan starega zaveta pa premišljujoč neprestano veselje in stanovitno radost, ki izvira iz takega mirú, primérja ga nepretergani gostiji, rekoč: Veselo serce je kakor neprejenjano gostovanje. (Preg. 15, 19.) Iz tega ravno uči sv. Ambrož, da cilj, h kateremu teži prava modrost, je ta: ohraniti mirno dušo. Pravi namreč: Najviša sverha modrosti je, da smo mirni na duši.

Taki tedaj je mir, ki ga vam želim; s to željo se vam tudi predstavljam, častni bratje in premili sinovi! kot pastir cerkve katoliške. To je moje glasilo, ktero naj sadaj razložim.

Nikar se ne čudite imenu, ki si ga po zgledu Jezusa Kristusa vsled dolžnosti in s ponosom prilastujem: Jest sem pastir (Jan. 10, 2.) Tako imenovani modri našega veka posmehujejo se imenu ovčic, ktero se daje vernikom, posmehujejo se imenu pastirja, s katerim je Jezus sam sebe imenoval in s katerim se morajo hvaliti tudi oni, kteri ga namestujejo v pastirski službi. Oh, kako so slepi, kterih ni sram vsled najbolj zaničljivih strasti znižati se prav do živine, celo še terditi, da so potomci živine, ko pa vender zaničujejo izvoljeno čedo, kteri je Oče nebeški prisodil kraljestvo. Ne bojte se, mala čeda, ker bila je volja našega Očeta, da vam se dá kraljestvo (Luk. 12, 32).

In ta pomenljivi naslov pastirja in ovčic, s katerim so se imenovali svoje dni kralji in njim podložni narodi, zaznamuje v novem zakonu tisto sladko in očetovsko vlado, kakor je ravnal sam, dokler je bil na zemlji, in kakor ravná še vedno po svojih namestnikih, posebej po škofih. Vsled tega mislim, da se smem tudi jest prilastovati besede Zveličarjeve: Jest sem pastir. (Jan. 10, 14.)

Mnogi so bili in so na svetu, kteri si prilastujejo naslov pastirjev, ter se vasilujejo ljudstvu za voditelje. Bili so v starodavnih časih, in žali, da je tudi dandanes tako imenovanih filozofov, lažnjivih človekoljubov ter krivih prijateljev ljudstva, ki po besedah sv. Avguština z največim šumom v svet trobijo svojo modrost in ljudstvu vpijejo: Le nas nasledujte, naše zastave se deržite, ako želite srečni biti (Tract. 45. Jan.); ne vedó pa za Jezusa Kristusa, ki je pot, resnica in življenje. Niso pastirji, ampak volkovi, kteri išejo čedo razpediti in raztergati, — ne prihajajo skoz vrata, hočejo krasti, pobijati, pokončavati. Ako je temu tako, kteri so nasproti znaki dobrega pastirja? Dosti je, ako se ozremo na veliki zgled, ki ga nam je zapustil božji učenik, in imeli bomo o njem jasen pojem, začel je namreč delati in učiti in dal nam je izgled. (Dj. ap. 1, 1.) Najjasniše in najzaneslivše znamne dobrega pastirja je, darovati lastno življenje za brambo ovčic, — dobri pastir da življenje za svoje ovce. (Jan. 13, 15.) — Kader je David pasel čedo svojega očeta ter spazil, da nanj navaljujejo medvedi in levi, se zažene na nje in ne počiva, dokler jim ne uzame plena ter ga hrani na varnem mestu. Tako je storil David, kteri je bil le podoba našega dobrega pastirja.

* Op. 1. Poslovenjenje to je iz primorske olikane hervavčine, zato so ohranjene tu pa tam lastnije, ako tudi nam ne vseobične, ki se pa vender s slovenščino lepo zlagajo. 2. Besedico „isti“ — si našinci poslednjo dobo jako prilastujejo, pa dostikrat nevkretno rabijo; tako n. pr. je proti vsaki rabi izraz „ravno isti“ (namesto: „ravno tisti“, herv. „onaj isti“.)

Ker le-tá, videč z nebeških višav človeški rod, da je žertva peklenškega volka, videč tudi nas vse koder koli begaboječe ovčice — vsi mu smo zašli kakor ovce, (Iz. 53, 6) — pride, da reši nas izhajoč in vračajoč zašle ovčice.

In ves, ne samo se je pokazal pastirja s tim, da je razsvetil Samarijanko, sprejel spokornico Magdaleno, da je spreobernal Caheja, Levija in toliko družih, ne s tim, pravim, temveč storil je, česar nikdo drugi ne more storiti brez posebne pomoči božje. Ker on je vsled prave, in rekel bi, skor čezmerne ljubezni do človeškega rodú dal svoje lastno življenje, da reši življenje ljubih si ovčic, da reši duše. On sam pravi: Jest dam svoje življenje za svoje ovce. (Jan. 10, 15.) Bil je on gospodar svojega življenja in to toliko, da mu ga brez njegove volje nobena moč, nobena sila človeška, niti satanova ne bi bila mogla skrajšati. Nihče je (duše) od mene ne uzame, sam od sebe jo jaz položim. (Jan. 10, 18.) Samo zato tedaj, ker je on Bog nezmérne ljubezni, je za nas svoje življenje dal, in to je ob enem tista čezmerna in nenavadna ljubezen, o kateri sta govorila na Taboru Mojzes in Elija, da jo ima doveršiti Jezus v Jeruzalemu. Govorila sta o njegovem odhodu, ki ga ima doveršiti v Jeruzalemu. (Luk. 9, 31.) (D-lje nasl.)

Montevideo, Amerika, 30. sušca 1885. Iz tega silno daljnega kraja smo dobili pismo od našega rojaka preč. P. Maksa Celjanskega (Senica). V naslednjem pisanju prečast. gosp. misijonar poroča o sedanjem bivališu in o političkih ondotnih dogodbah in razmerah tako-le:

Montevideo, glavno mesto v republiki Uruguay, pri izlivu reke La Plata v atlantiški ocean ob levem bregu pod 35° južne širjave je Novi-Jork južne Amerike, t. j. najbolj obiskovano teržno pristanišče južne Amerike pri atlantiškem oceanu. Mesto šteje čez 100.000 prebivalcev. Naselci so večji del Italijani. Republika, če je prav tako velika kakor Ogersko in njegove pokrajine, vender nima še pol milijona ljudi. Poljedelstvo ni posebne važnosti, le živinorejstvo verlo pospošuje.

Republikanska vstava v deželi, kakor se zdi, podobna je rimskemu gospostvu za časa Pretorijancev. General generalu odvzame verhovno poveljstvo, pa malokrat mirno z volitvijo, temuč skoro vselej po vojaškem rogovilstvu. Tukaj ste dve stranki, Los Blancos (belci) in Los Colorados (rujavi, Amerikanci). Maximo Santos je predsednik Amerikancev. Perve dni meseca sušca je neki Layera Blanco, domač obrist, kateri je pa stanoval v Konkordiji v argentinski republiki, napadel z 2—300 možmi to okolico. Pa njegovo četo so kmalo prepodili, Layera samega vjeli in v 14 dneh je bilo pri kraji rogoviljenje. Toliko političnega.

Kar se pa cerkve tiče, je tu sedaj veliko tehtnega, kar utegne imeti veliko hujši nasledke, kakor Layerov napad. Leta 1848 so vstanovili vseučilišče in za nekoliko časa se je za to rabila hiša za cerkvene vaje, to je, neka cerkvena vstanova za pobožne svetne ljudi, kateri se vsako leto tje podajo na eksercicije. Še le letošnje leto, ko je bilo vseučilišče dozidano, dokončano in v rabo vzeto, je kazalo, da poslopje za eksercicije zopet svoj prejšni namen doseže. Tukajšni škof je torej do vlade dal prošnjo, da naj se poslopje zopet cerkvi nazaj da.

Pa kaj se zgodi! Koj drugi dan prejme škof nersramen dopisek z opozko, da hiše za eksercicije niso več času primérne in da poslopje ostane posestvo deržavino. Škof je v drugič pojasnil, da je to vstanova in da ne on in deržava nimata pravice kako vstanovo uničiti. — Tu so pa vladni gospodje kar zdvijali. Precej so sklicali deržavni zbor in izročili mu predloge za civilni (ciganski) zakon, za samostansko prenovljenje in še druge preuredbe oziroma na medsvetno duhovstvo.

Ko je bila naredba o civilnem zakonu v časnikih, smo stermeli nad tem satanskim šušmarstvom; ne slovesna obluba, ne duhovski stan niso bile zapreke za ženitev, le bratje in sestre med seboj bi ne smeli zakona sklepati, sicer pa brez ozira na sorodovinjjo in še celo nedoletni z 12 in 14 leti brez daljnega dovoljenja. Redovnice pa bi morale že čez 40 let imeti, da bi smele v novicijah stopiti itd. —

Ker pa ste osnovi o civilnem zakonu in o samostanskih preneuredbah bile še le predloga, so pridigarji ljudstvu to reč razlagali in pojasnovali, da zakon, ki je pred posvetnimi služabniki sklenjen, ni noben zakon, ampak le nečistost. To je zdražilo te gospode. Pisali so škofu dvakrat prav ostro in zahtevali, da pridigarji o tem kar čerhniti ne smejo. Ker se pa to pri vsem tem ni zgodilo, so postavili policaje v cerkev, da naj bi vsakega pridigarja, kateri bi le besedo spregovoril o civilnem zakonu, precej s prižnice potegnili! Škof pa je temu nasproti po vsi škofiji sploh vse pridiganje prepovedal (kar se vé, da liberalne gospode zopet bôde). Tako sedimo zdaj moléé tukaj in pričakujemo reči, ktere bo framasonska vlada nad nami razpregla.

Prošnjo, katero je 12000 gospej do vlade poslalo, da naj se zaverže predlog civilnega zakona, so gospodje odbili, rekoč, da žene v Uruguay-u nimajo pravice glasovati in podpisi bi morali verh tega biti še tudi od gosposke poterjeni. Pač lepo delo za 12000 žen!

Tako je zdaj s to rečjo, in mi pričakujemo, kaj bo nam v delež. Ako me dalje pošljejo, grem tedaj zopet čez ravnik (ekvator), in sicer zdaj že v četertič.

P. Maks Celejski.

Glasovi iz grobov.

Moli zame,
Potnik moj,
Kličem z jame —
Brat ti tvoj.

Včeraj bil
Zdrav vesel,
Dans sem gnjil —
Prah pepel!

Zdrav, vesel
Malo prej,
Zdaj sem vél,
Človek glej! —

Tvoja pot
Pelje, kam?
V majhni kot
Tu le k nam. —

Kaj je cvet,
Kaj je svet,
Časna vsa blišoba?
V grob poglej,
Mi povej:
Ni li vse truhnoba?

Vernik moj!
Tu postoj,
Dvigni serce svoje
K Bogu gor,
Da se skor
Smili duše moje.

Bil sem mlad,
Bogat nád
Svetnih véd;
Smertni mah
Strè me v prah,
Červom v jéd.

Mili glas
Prošenj vas
Ljubljeni naj gine:
Molite,
Rešite
Ognja mé in tmine.

Roka Gospodova me je zadela,
Vsmilite se me prijatli vsaj ví,
Da se bo moja skor duša otela
Tje, kjer Zveličar, moj Stvarnik, živi.

Razgled po svetu.

Nemčija in Italija. V kakošni razmeri ste ti državi med seboj, pojasnuje nekoliko ta slučaj, da nemški časniki se serčno radujejo, ker se sliši, da Abisinski kralj

ne pustí, da bi Italijani v last vzeli ondotno obrežje. Tedaj je na Nemškem več prijaznosti do Abisinije, kakor pa do „mlade Italije“. Pri tem pa je Mancini v zbornici terdil, da razmere med Italijo in Abisinijo so prav vgodne. Povedal je tudi da Italija je potrosila dozdej dva milijoná za odpravo v Rudeče morje. Prašanje je, če bi mladolaški vspéh kaj koristil sv. Cerkvi. Previdnost Božja velikrat sicer samopridne vladne koristi porabi v dosego svojih namenov v prid sv. vere.

Prusko. Humanizem, scilicet, kaže vlada tudi s preganjanjem Poljcev, ki so se iz Rusije preselili v vzhodno in zahodno Prusijo in v goreno Šlezijo. Izmed teh več jih je dobilo že tudi pravico pruskih državljanov, nekteri so bili celo že pruski vojaki. Ako se zverši Puttkamerjev predlog, ki ga je zročil ministru za notranjetvo, zadene neusmiljeni ukaz 30.000 Poljakov, ki so večinoma katoličani. Leta 1871 so bili vsled prusko-francoske vojske Nemci v Parizu pregnani iz Francoskega, in koliko je bilo tu kriča! Nabrali so na Pruskem pregananim v pomoč šest milijonov. Ako bi se hotli maševati na Ruskem, bi utegnili od ondod pregnati 100.000 Nemcev. Poljci in središniki v državnem zboru so vse to Puttkamerju pojasnovali, on pa le tiš na preganje, ne da bi dokazal nevarnost Poljcev za očitni mir. Windthorst torej sodi, da ta stvar zelo dahne po „kulturalni borbi“; ako je namreč res toliko Poljcev nevarnih za očitni mir, bi bilo bolj modro, da se jim spolnijo pravične zahtevanja oziroma na vero in jezik; ne pa, da bi jih s tako neusmiljenim izganjanjem še huje dražili.

Rim. Sv. oče so 25. aprila sprejeli Maharadžah-a (vélikega kralja) z Johore, ki je samostojna knežija na polotoku Malaki. Prišel je v spremstvu svojega brata v Rim vidit poglavarja katoliške Cerkve. Trije škofje in vodnik škocijskega kolegija so bili tolmači. Dolgo časa so se sv. oče pogovarjali z indiškim kraljem in zahvalili so ga za posebno brambo, ki jo skazuje katoliškim misijonarjem in vernikom svoje dežele, kakor tudi za vse dobro, kar tamkaj dela, posebej, da zida katoliške cerkve.

V propagandi so se pričele posvetovanja irskih škofov pod predsedstvom kardinala Simeoni-a. Pričujoča sta dva nadškofa in petnajst škofov. Naučno vprašanje bode poseben oddelek obravnáv. Zlasti tehtne za prihodnje bodo razmére škofov in duhovstva do države. Večina škofov je za to, da bode Cerkev čisto neodvisna od države in menijo, da cerkveno življenje se bode najboljše razvijalo, ako Cerkev nima nobene zveze z državo.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomere, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovrašstva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Oseba za zdravje priporočena bratom in sestram v molitev. Po uslišanji naznani se zahvala. — Mladeneč, hudo bolan, za zdravje, če je Božja volja. — Bolna za zdravje. — Neki mladeneč, ki ga je posvetni duh obsedel, za spreobrnjenje. — Zlo bolna oseba, ki si mora vsakdanji kruh z rokami zaslužiti. Uslihanje se naznani. — Dve bolehní osebi, ki ste v dušnih potrebah. — Mlad človek, ki misli stan premeniti, za blagoslov božji. — Neka oseba se priporoča v bratovsko molitev, da bi Marija prečista Devica sprosila pomoč v neki potrebi. — Neki krivičnik za spreobenjenje. — Mož v stiskah in pomanjkanji.

Zahvala.

Obljubila sem, da se po Danici zahvalim naši ljubi Gospej presv. Serca in sv. Jožefu, ker sta mojim staršem sprosila zdravje, in pomoč tudi v drugih potrebah. Česenje toraj in preserčna zahvala Mariji in sv. Jožefu!

M.

Koledar za prihodnji teden:

25. majnika. Binkoštni ponedeljek. 8. Urban. — 26. S. Filip Nerij. — 27. S. M. Magdalena Pac. (Kvaterni post.) — 28. S. German. — 29. S. Ciril, deček mučenec. (Kvaterni post.) — 30. Najdenje nestrohnjene roke sv. Štefana kralja. (Kvaterni post.) — 31. Perva nedelja po Binkoštih. Presv. Trojica. S. Angela Meriči.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. † Fr. Ksav. Souvan stareji. Tužnim srcem naznanjamo vaim sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš preljubljeni oče, oziroma tast, ded in brat, gospod Franc Ksav. Souvan star., bivši tergovec, posestnik, kurator hranilnice kranjske, odbornik c. kr. kmetijske družbe itd., itd., po kratki bolezn, previden s ss. zakramenti za umirajoče 14. maja ob 4. zjutraj v 86. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal. Telo predragega pokojnega bilo je v soboto 16. maja ob 4^{1/2}, popoldne v lastni hiši „Čitalnica“ blagoslovljeno in potem k sv. Krištofu spremljeno. Svete zadušne maše brale se bodo v raznih cerkvah. Priporočamo ranjcega v blag spomin in v molitev.

V Ljubljani, 14. maja 1885.

V imenu žalujočih rodbin:

Franc Ka. Souvan. Ferdinand Souvan.
Maria Göstel roj, Souvan.

Visoka stasost. Nadškof Valenški, na Francoskem, je une dni v ondotni ubožnici birmal 99letno ženo in njenega 80letnega sina. V ravno tem mestu (Valence) živi menda najstariši človek sedanje dobe, neki d Auberville-en-Royus, ki ima 124 lét na herbtu. —

Spreobrnjenje. V anglikanskih krogih dela velik šum spreobrnjenje A. L. Thoroid-a, sina anglikanskega škofa v Rochestru. Spreobrnjenec je zdaj študent v Oksford-u.

Iz Ljubljane. (Kandidati za državni zbor.) Pod glasilom: „Vse za vero, za dom, cesarja“ je centralni narodni odbor priporočil naslednje gospode za poslance v državni zbor.

I. V kmečkih občinah (volitev 28. maja) so:

- Gospod kanonik Karol Klun (za Ljubljansko okolico, Verhniko, Lašiče, Ribnico, Litijo in Zatičino).
- Gospod grof Karol Hohenwart (za Kamnik, Berdo, Kranj, Loko, Teržič, Radoljico, Kranjsko goro).
- Gospod posestnik Adolf Obreza (za Postojno, Bistrico, Senožeče, Vipavo, Logatec, Lož, Idrijo).
- Gospod posestnik Viljem Pfeifer (za Novo mesto, Kerško, Kostanjevico, Černomelj, Metliko).
- Knez Ernst Windischgrätz (za Kočevje, Trebnje, Žužemberk, Radeče, Mokronog).

II. V mestih in terjih:

- Grof Karol Hohenwart (za Ljubljano — volitev 2. junija — in za obertno tergovinsko zbornico — 3. junija).
- Posestnik dr. Josip Poklukar (za Postojno, Idrijo, Lož, Radoljico, Kamnik, Kranj, Loko).

c) Grajšak grof Albin Margheri (za Novo mesto, Višnjo goro, Kerško, Kostanjevico, Černomelj, Metliko, Kočevje, Ribnico).

Op. Ker Ljubljana in Gorenjci hočejo imeti grofa Hohenwarta, ni dvoma, da bo izvoljen na obeh krajih, in ko bode eno poslanstvo prevzel, si bodo drugi izbrali drugega kandidata.

Iz Ljubljane. Preteklo nedeljo so bile po povelju premilostnega gosp. škofa po vsi deželi v farnih cerkvah očitne molitve za srečen izid nastopnih volitev.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev ljubljanske škofije: Štanga po čast. g. župniku 10 gld. 35 kr. — Iz Krauske gore 22 gld. — Iz Knežaka 2 gld. 10 kr. — S Šent-Lamperta 15 gld. — Iz Šent-Jauža 11 gld. — Iz Dolgega 45 gld. — S Slapa pri Vipavi 8 gld. — Iz Mirne Peči 27 gld. 50 kr. — Od sv. Križa pri Kostanjevici 10 gld. 57 kr. — Z Vranje Peči 19 gld. — S Strug 7 gld. — Šmarija po preč. g. dek. A. Drobniču 22 gl. — S Križev po č. g. župniku Fr. Vohincu 16 gld. — Voglje 8 gld. po č. g. M. Kotniku. — Iz Železnikov po čast. gosp. žup. Jak. Mraku 12 gld.

Za študentovsko kuhinjo: Neimen. 20 kr. — Nektere dobrotnice 36 kr. — M. K. 50 kr. — Dober prijatelj 8 gld. 30 kr. — Prečast. g. kurat Jožef Nakus 5 gld. — B. B. 10 gld. — Čast. g. župnik Mat. Zarnik 5 gld. — Čast. g. župnik G. Jakelj 2 gld. — Čast. gosp. dek. kaplan Alijančič 3 gld. — Č. g. župnik Keršič 2 gld.

Za sv. Detinstvo: B. B. 10 gld. — Čast. g. Janez Ažman, župnik na Dovjem, 47 gld.

Za varhe Božjega groba: B. B. 2 gld. — Šmarija po preč. g. dekanu A. Drobniču 10 gld.

Za kapelo v Marijanišču: Čast. g. župnik G. Jakelj 2 gld.

Za afrikanski misijon: Preč. g. kurat Jožef Nakus 5 gld. 50 kr. — B. B. 5 gld.

Za amerikanski misijon: Preč. g. kurat Jož. Nakus 2 gld. 50 kr.

Za bratovšino N. lj. G. presv. Serca: B. B. 1 gld.

Za dober namen: Čast. g. župnik G. Jakelj 2 gld.

Za Leopoldovo bratovšino: B. B. 2 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Neimenovan po č. g. Alijančiču 10 gld.

Za pogorelce v Podpeči: Neimenovane culo obleke. — B. B. 4 gld.

Mil. škofu Rob. Menini-u v Filipopolu: B. B. 20 gld.

Usmiljenim sestram v Filipopolu: B. B. 20 gld.

Za družbo sv. Bonifacija: B. B. 2 gld.

Za pogorelce v Dolenji vasi pri Ribnici: B. B. 4 gld.

Za duhovno podporno društvo: Iz Šmarije po preč. gosp. dek. A. Drobniču 36 gld.

Za oltar sv. Antona v Stangi: Neimenovane 7 gld.

Za kapelo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani: Čast. gosp. G. Jakelj 2 gld.

Za cerkev sv. Cirila in Metoda v Solunu: Čast. g. župnik G. Jakelj 2 gld. — B. B. 20 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

P. M. Cel. v Montevid: Na Vašo blago vprašanje je odgovor: da za trojne naročene reči je odpravnštvo 7/8 Vam poslalo poštev, ki znaša 16 gld. 74 sold., zad. 2 časnika sta poravnana, kakor ste želeli, in „Dan.“ se pošilja. — G. V. K. v G.: Zarad omenjene zadeve smo govorili, in rešilo pride. — G. Alb. II.: Poslano došlo in je že oddano dalje.